

Meie inimesed

Lehekülje väljaandmist toetavad Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond, Rahvastikuministri Büroo ja Integratsiooni Sihtasutus.

Julia Aleksandrova tunneb end meeste kollektiivis koduselt.

Jelena Grigorjeva esimene ja ainus töökoht on Eesti Põlevkivi.
2x PEETER LILLEVÄLI

TÖÖ: Ida-Viru suurettevõtete avalikke suhteid juhivad vene kaunitarid

Tööstusmaastiku õied

■ Eesti Põlevkivi kommunikatsiooni peaspetsialist Jelena Grigorjeva ja Viru Keemia Grupi avalike suhete juht Julia Aleksandrova leiavad, et hullem on kaamera ees rumalaks jääda kui oma küsimustega kolleegide tüüdata.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Kuidas on juhtunud, et kahe Ida-Viru tööstushiiglase avalikke suhteid ei juhi suured ja tursked eesti mehed, vaid haprad ja kaunid vene naised?

Jelena: Pole oluline, kas sa oled naine või mees, noor või natukene vanem, tähtis on, et sa oskad ja tahad seda tööd teha ning sul on vajalik haridus, mida oskad kasutada. See ei tähenda, et selliste omadustega on kindlasti mees.

Julia: Parema meelega töötan meeste kollektiivis, sest mind on suuresti kasvatanud isa ja ma olen harjunud konkreetse lähenemisviisiga: jah, ei ja edasi!

Kas saate alati aru, millest räägite? Näiteks mul on ühe VKG toote - epoksüvaikude häälamisega raskusi, rääkimata teadmises, mida see toode endast kujutab.

Julia: Kui millestki aru ei saa, teen kohe suu lahti ja küsin. Esimesel aastal olin nii tüütu, kogu aeg käisin järel: "Räägi, kuidas see generaator ikka töötab." Jääda rumalaks kaamera ees on hullem kui küsimustega tüüdata.

Kas nüüd tead täpselt, kuidas generaator töötab?

Julia: Loen praegu Ivar Rooksi raamatut, seal on juttu ka generaatori ehitusest.

Aga sina, Jelena?

Jelena: Esialgu oli muidugi raske, sest neid sõnu, mida kasutati, et teadnud ma alati isegi vene keeles. Oli va-

ja õppida ja see oli loomulik. Lugesin, esitasin päris palju küsimusi ja siiaaani esitan. Kohe ütlen, et võib-olla esitan rumala küsimuse, aga rääkige mulle, sest kui ma ei küsi, siis olen rumal ka edaspidi. Enam ei olegi midagi, mis oleks täiesti võõras.

Kas kolleegid võtavad teid tõsiselt?

Jelena: Pool aastat tagasi käisin karjääris, mul oli vaja seal intervjuu teha ja üks ekskavaatorijuht vaatas küll, et mingi plika tuli, niikuinii ta sellest aru ei saa. Kui näitasin, et tean, mis tööd ta teeb, ja ma austan seda tööd, siis arvamus muutus.

Kui ta nägi, et sa ei hakka temaga ekskavaatori värvist rääkima...

Jelena: Jah, kui ta näeb, et ma tean, mis masin see on. Mitte küll nii hästi kui tema ise, aga see on juba tema töö iseloom. Mina tean muid asju.

Julia: Peaasi, et oled ise spetsialist, see on kõige alus. Naeratused siin ei aita.

Kas seetõttu on raskem oma tööd teha, et teie kumma-ki emakeel pole eesti keel?

Julia: Minu eesti keel on praegu sellisel tasemel, et ma saan kõigest aru ja oskan kõigest rääkida. Ainult kui hakkan midagi kirjutama, võib tekkida küsimus, et selle on kirjutatud vene emakeelega inimene. Vot selle kallal teen veel tööd. Aga sellist probleemi, et midagi poleks aru saanud või ei oskaks end väljendada, pole.

Vahel isegi mõtlen eesti keeles. Juba üle kümne aasta olen töötanud ametites, kus põhiline suhtlus käib eesti keeles (Julia on varem töötanud Eesti õiguskeskuses, Ida-Viru maakohtus ja statistikaametis - toim.).

Jelena: Võib-olla alguses oli selles mõttes raske, et eesti keelt küll valdasin, aga termineid ei teadnud. Lihtsalt natukene tuli sõnavara juurde saada. Aga kas kirjutada pressiteade eesti või vene keeles - eristat vahet enam ei ole. Presiteade on selline žanr, et seda ei ole väga raske kirjutada. Seal on kõige tähtsam kiirus.

Kas rahvus on olnud n-õ raskendavaks asjaoluks õpin-gutes või karjääri tegemisel, kui võrdlete oma käekäiku eestlastest ülikoolikaaslaste omaga?

Julia: Tartu ülikooli asusin õppima avalikku haldust ja sain sinna sisse päris vabalt. Pidasin avaaktusel tudengite nimel ka kõne, minule oli see päris suur au. Esimene praktikakoht oli mul siseministerruumis, täiesti Eesti riigi südames.

Ma ei ole märganud, et raskem oleks. Olen hästi avatud. Kui endal on midagi suhetesse anda ja sa ei arva, et oled millegipärast halvem, siis on suhe kohe teistmoodi.

Jelena: Absoluutselt mitte. Kui läksin õppima Tallinna ülikooli, olin sellest eelarvamusest päris palju kuulnud ja lugenud. Olin valmis, et tunnen midagi sellist, aga midagi negatiivset ei olnud.

Arvan, et see sõltub just inimese suhtumisest. Minu suhtumine oli, et mul on huvitav erisuguste inimestega suhelda. Isegi kui pärast gümnaasiumi ei olnud minu eesti keel niivõrd hea, kui oleksin tahtnud, ei takistanud see mul eestlastega suhtlemast.

Eesti Põlevkivis olen töötanud juba viis aastat. Kui läksin Tallinna ülikooli ajakirjandust õppima, tekkis kohe mõte, et kindlasti tahan Ida-Virumaale tagasi tulla. Hakkasin mõtlema, mis töökoht mul võiks siin olla, ja esimene valik oli Eesti Põlevkivi.

Esimesel kursusel õppides läksin end Eesti Põlevkivisse tutvustama ja jätsin sinna oma lühikese CV. Kui õppisin viimasel kursusel, helistati mulle Eesti Põlevkivist tagasi ja öeldi, et seal on praegu konkurss. Üllatus oli ülisuur. Mul ei olnud veel mõtet tööle minna, aga ikka tuln, vaatasin, suhtlesin inimestega ja kirjutasin töölepingule alla.

Kas vahel kahetsete ka, et ei ole mõne kosmeetikafirma pressiesindajad? Siis saaks sookaaslasti rõõmustada uute, imelist sära andvate huulepulkadega, selle asemel et raporteerida elektri jaama või õli-vabrikute seiskamisest.

Julia: Kindlasti oleks see huvitav, aga võib-olla kunagi tulevikus. Kui sa pead millestki rääkima, kui sul seisab ees mõni probleem, siis ega sa ei mõtle, kas see on huulepulk või põlevkivitükk. Kogu sinu mõte on suunatud sellele, et saaks info edastada võimalikult kiiresti ja õigesti, et ajakirjanikud oleksid kohal.

Aga vabal ajal raiskan hea meelega mehe krediitkaarti. Muidugi mul on põhjust ka, pean hea välja nägema, peaaegu iga nädal kaamera ees seisma. Tegelikult ka, kui loed etiketinõudeid - kontoris töötav naine peab vahetama riideid iga päev.

Jelena: See, et ma kaheksa tundi päevas või vahel ka rohkem tegelen mäenduse kommunikatsiooniga, ei tähenda, et mind ei huvita, mis praegu moes on.

Juudi kogukond on väike, aga tugev

■ Ida-Virumaa juudi kogukonna 20. aastapäeva peole kogunes küllalisi vist isegi rohkem kui pidulisi endid.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Juudi kogukonnale tulid juubeli puhul õnne soovima paljude diplomaatiliste esinduste ja Ida-Virumaa kultuuriseltside esindajad, kohalike omavalitsuste juhid ning paljud teised, kes tahtsid sel pidulikul õhtul sooje sõnu öelda.

Kakskümmend aastat ei ole pikk aeg, kui võrrelda kas või inimese eluga, rääkimata iidse juudi rahva ajaloost. Kui aga heita pilk selja taha ning meenutada selle aja jooksul tehtut, on kohtlajärvelastel põhjust uhkust tunda. Juudi kogukond oli esimene ametlikult vormistatud rahvusselts Ida-Virumaal, olles eeskujuks paljudele teistele rahvusvähemustele, kes siin elavad.

Kübemel kulla hind

"Meie kogukond on teistega võrreldes väike - umbes 80 inimest," märgib kogukonna alaline juht Aleksandr Dusman. "Ent onoleb, millega võrrelda - maailmas on juudi kogukondi, mis on sama suured kui meie oma, ent esindavad terveid riike, näiteks Küprosel."

Kogukonna väiksusest hoolimata püüdsid kaks kümnendit tagasi ühinenud juudid taastada oma kultuurijuuri, mis nõukogude ajal suures osas kaotsi läksid. "Me hakkasime peaaegu kohe oma laule õppima ja rahvuspühi meelde tuletama, mõne aja pärast avasime laste pühapäevakooli," loetleb Dusman.

"Ega see kerge olnud - inimesi on ju vähe ning lisaks tuli entusiastidel leida õppetöök-

vaba aega. Kuid vähehaaval liikusime edasi."

Kogukonna liikmete aktiivsus kasvas märgatavalt, kui mõne aasta eest oma ruumid saadi - sponsorite abiga soetati ja remonditi korter Kohtla-Järvel, kus nüüd toimuvad kohtumised ja tegutseb kool. Olemas on isegi oma arvutiklass. Viimastel aastatel aitab traditsioone tundma õppida ja talletada Eesti pearabi Shmuel Kot.

Toetatakse eakaid

Paljudele algatustele paneb õla alla Kofkinite pere fond. Selle abiga on toiminud mitmesuguseid kultuuriüritusi, mida on korraldanud Ida-Virumaa juudid, käivitatud on eakate inimeste toetusprogrammid: nende puhkus spaahotellis või sanatooriumis makstakse kinni, aidatakse soetada ravimeid ning maksta küttekulusid. See fond aitab korraldada ka seekordset juubelipidu.

Juudi kogukonna projekte toetavad ka Kohtla-Järve linnavalitsus, Jõhvi vald, Kultuurkapital ning teised.

Praegu pöörab kogukond palju tähelepanu holokausti teemale. Teadaolevalt oli meie piirkonnas okupatsioonial ajal umbes 20 koonduslaagrit. Viide kohta on juba paigaldatud mälestusmärgid, neist neli koguduse liikmete hoole ja vaevaga. Tänavu on kavas paigaldada veel kolm.

Seoses sellega pani heldima Tšehhi Vabariigi Eesti saatkonna esimese sekretäri Jan Maisleri tervitus. Ta tänas kogukonda südamest selle eest, et nad ohvrite mälestust pühaks peavad, sest nendes laagrites hävitati ka Euroopa, sealhulgas Tšehhi juute. Hukunud juutide mälestuse alalhoidmine on vajalik igast rahvusest inimestele, eriti noortele.

Juudi kogukonnal oli ka oma vokaalinstrumentaalansambel, mis praegu kahjuks ei tegutse: mitmed andekad muusikud on siit kandist ära sõitnud. Vahel tulevad nad siiski külla, näiteks esines juubelil praegu Vilniuses elav Aleksandra Armoniemi (neiupõlvne Rositis).